

Zaaknummer: 0000630300
Onderwerp: Concept integraal parkeerbeleid Dijk en Waard
Datum raadsvergadering: 8 november 2023
Agendapunt:

Portefeuillehouder: N. Langedijk
Programma begroting: Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Publiekssamenvatting

Het integrale parkeerbeleid streeft naar een balans van het ruimtegebruik, zowel in de bestaande woonomgeving als in toekomstige ontwikkelingen, met oog voor de belangen van de huidige en toekomstige autobezitter en gebruiker. Zo moet er onder andere oog zijn voor de (parkeer)problemen van nu, oog voor verschillende doelgroepen, voor veiligheid (ook rondom scholen), voor toegankelijkheid, voor klimaat en oog voor alternatieven. In het beleid zijn deze als speerpunten beschreven.

Het beleid is noodzakelijk vanwege de mobiliteitstransitie, verstedelijkingsopgave, energietransitie en klimaatadaptatie. En er is behoefte aan nieuw beleid om actuele en toekomstige parkeervraagstukken het hoofd te bieden.

Op 12 juli 2023 stelde de gemeenteraad het kader vast voor de verdere uitwerking van het integraal parkeerbeleid. Dit integrale parkeerbeleid wordt nu in concept ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Daarbij wordt de raad voorgesteld om het beleid ter inzage te leggen, zodat iedereen in de gelegenheid gesteld wordt een zienswijze in te dienen. Na verwerking van de zienswijzen wordt het definitieve integraal parkeerbeleid ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Het integraal parkeerbeleid in concept vast te stellen.
2. Inwoners, ondernemers en organisaties in de gelegenheid te stellen om zienswijzen naar voren te brengen door het conceptbeleid 6 weken ter inzage te leggen.
3. Een incidenteel voorbereidingskrediet van € 160.000 beschikbaar te stellen voor onderzoek en ontwikkeling van het parkeercluster Stationskwartier en dit te dekken uit het later te activeren investeringskrediet.

Inleiding

Dijk en Waard ontwikkelt zich tot een grote moderne gemeente. Deze snelle groei en verandering brengt complexe vraagstukken met zich mee, onder andere over het ruimtegebruik en het behouden van een leefbare omgeving. Zoals de raad op 15 maart 2022 al met de [motie Parkeerverordening](#) bevestigt is het parkeervraagstuk hier een groot onderdeel van omdat het veel ruimte vraagt.

Vanuit de visie en ambitie uit het omgevingsprogramma mobiliteit en als nadere uitwerking van de op 12 juli 2023 vastgestelde peilnota is dit toekomstbestendige parkeerbeleid opgesteld. De belangrijkste beleidsinstrumenten die binnen het kader vallen zijn betaald parkeren, vergunninghoudersparkeren, parkeerclusters inrichten en het gebruik van alternatieven stimuleren. Daarnaast biedt het parkeerbeleid ruimte om specifieke problemen in de wijk aan te

pakken. Deze nota bevat concrete beleidsuitgangspunten en een afweegkader waarmee de inzet van parkeerinstrumenten kan worden afgewogen. De nota integraal parkeerbeleid (IPB) is de basis voor de vervolgitwerking in deelnota's, verordeningen en besluiten, als ook de daadwerkelijke invoering van het beleid en monitoring en evaluatie van de effecten.

Beoogd effect

De gemeente streeft naar een balans in het ruimtegebruik, zowel in de bestaande woonomgeving als in toekomstige ontwikkelingen. Daarbij wordt gekeken naar de belangen van de huidige en toekomstige autobezitter. Nieuw beleid is nodig om actuele en toekomstige parkeervraagstukken het hoofd te bieden.

Kader

Het IPB staat niet op zichzelf. Als uitgangspunt voor deze nota gelden het:

- Omgevingsprogramma mobiliteit duurzaam onderweg in Dijk en Waard, 2021.
[Omgevingsprogramma Mobiliteit 2021 Dijk en Waard](#)
[Wegwijzer Overheid.nl, Omgevingsprogramma Mobiliteit 2021](#)
- Masterplan stationsgebied Dijk en Waard, 2020
[Masterplan Stationsgebied Heerhugowaard 30kt2020-kl.pdf \(dijkenwaard.nl\)](#)
- [Peilnota integraal parkeerbeleid, richtinggevend kader, vastgesteld op 12 juli 2023.](#)
- [Motie Budgetneutraal parkeerbeleid](#) van 12 juli 2023 om te komen tot kostendekkend parkeerbeleid.
- Motie 'Goed parkeren is een goede openbare ruimte' van september 2021.
- Coalitieakkoord 'Thuis in Dijk en Waard 2023-2026'.

Motivering per besluitpunt

1. *Het integraal parkeerbeleid in concept vast te stellen.*

Het IPB is een uitwerking van het Omgevingsprogramma Mobiliteit 2021. Vanuit die algemene visie worden in het IPB speerpunten benoemd die gaan over de belangen van de huidige en toekomstige autobezitter en gebruiker. Die speerpunten zeggen dat er oog moet zijn voor (parkeer)problemen van nu, voor doelgroepen, voor veiligheid (ook rondom scholen), toegankelijkheid en leefbaarheid, voor klimaat en duurzaamheid, voor alternatieve vervoerswijzen, voor verschillen, oog voor verandering en dat we het niet alleen doen.

De speerpunten zijn vervolgens in het beleid vertaald in de volgende beleidsuitgangspunten:

1. Het parkeerbeleid moet problemen oplossen die er nu zijn of in de toekomst gaan ontstaan als er niets aan gedaan wordt. Daarbij wordt niet alleen gekeken of de feitelijke parkeerdruk passend is, maar is er ook oog voor de parkeerdruk die inwoners ervaren.
2. Het parkeerbeleid streeft ernaar kostendekkend te zijn.
3. Het parkeerbeleid draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen van de gemeente om in 2050 CO₂-neutraal te zijn en het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering (waterberging, hittestress).
4. Het parkeerbeleid is gebieds- en doelgroepgericht, waarbij de samenhang tussen verschillende gebieden in acht wordt genomen en de juiste doelgroep op de juiste plaats parkeert.
5. De privéauto verdwijnt niet uit het straatbeeld, maar krijgt wel een minder dominante positie ten faveure van lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit.
6. Parkeeroplossingen worden gezocht in de volgorde van de 4B's: beschermen, benutten, beïnvloeden en bouwen.

7. Voor de implementatie en uitvoering van dit parkeerbeleid zijn organisatorische wijzigingen noodzakelijk. Dit betreft o.a. intensivering van handhaving en beheer en digitalisering van de parkeerketen.
8. Het vergunningsgebied wordt uitgebreid naar het Stationskwartier, kernwinkelgebied Middenwaard en omgeving en waar nodig schoolomgevingen. Er wordt een vergunningenuitgifteplafond op basis van de capaciteit ingevoerd. De 2^e bewonersvergunningen en overige vergunningen worden betaald (€ 200,00 per jaar, prijspeil 2023). Als het uitgifteplafond bereikt is, kan de resterende vraag middels abonnementen worden opgevangen op parkeerclusters op afstand.
9. Betaald parkeren wordt uitgebreid naar het Stationskwartier en het tarief wordt verhoogd (€ 2,20 per uur, prijspeil 2023). Het eerste uur parkeren wordt gratis, met een maximaal dagtarief van € 12,00 (prijspeil 2023). In de toekomst kan betaald parkeren ook in lokale centrumgebieden worden ingevoerd met hetzelfde regime.
10. Er wordt een parkeercluster van ca. 600 parkeerplaatsen in het Stationskwartier gerealiseerd voor bewoners, werknemers, bezoekers en treinreizigers.
11. Inkomsten uit het parkeren worden primair geïnvesteerd in gebiedspecifieke parkeerproblemen en alternatieven.

2. *Inwoners, ondernemers en organisaties in de gelegenheid te stellen om zienswijzen naar voren te brengen door het conceptbeleid 6 weken ter inzage te leggen.*

Nieuw parkeerbeleid met gevolgen voor o.a. parkeertarieven en vergunningengebieden vraagt om zorgvuldige besluitvorming en participatie. Op grond van artikel 2 lid 1 van de Inspraakverordening J^o afdeling 3.4 van de Algemene wet Bestuursrecht is het de raad die besluit om de uniforme openbare voorbereidingsprocedure te volgen en het concept beleid gedurende 6 weken ter inzage te leggen.

Vervolgens wordt het definitieve beleid, met een zienswijzennota, ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

3. *Een incidenteel voorbereidingskrediet van € 160.000 beschikbaar te stellen voor onderzoek en ontwikkeling van het parkeercluster Stationskwartier en deze te dekken uit het later te activeren investeringskrediet.*

Binnen de transformatie van het Stationskwartier is parkeren een integrale opgave die conform het masterplan Stationsgebied en het coalitieakkoord moet leiden tot een geclusterde parkeeroplossing. Deze parkeervoorziening voor treinreizigers kan gecombineerd worden met parkeren voor inwoners, werknemers en bezoekers. Met het masterplan Stationsgebied Dijk en Waard en bij de behandeling van de peilnota op 12 juli 2023 heeft uw raad het kader vastgesteld. De voorlopige uitgangspunten, zoals opgenomen in de peilnota, zijn:

- Aantal plaatsen: 600 plaatsen.
- Kosten: €25.000 per plaats (kengetal).
- Investering totaal €15.000.000.
- Beheer en onderhoud: 2,5% (vuistregel).
- Afschrijvingsperiode: 40 jaar.
- Rentelasten: 0,5% per jaar.

In de nota parkeernormen is een bijdrageregeling per parkeerplaats opgenomen. Binnen de uitwerking van het parkeercluster wordt dan ook rekening gehouden met een bijdrage van derden. Door nu de voorbereiding van dit parkeercluster ter hand te nemen, kunnen uitgangspunten onderzocht en vastgelegd worden. Zo komt er snel meer inzicht over de exacte bouwkosten en structurele kosten. Daarbij zal het neveneffect in gebiedsontwikkeling

zijn dat de herontwikkeling van het P+R-terrein en nieuwe vastgoedontwikkelingen versnellen.

Met dit besluit om een incidenteel voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor een parkeercluster Stationskwartier kan het college concreet invulling geven aan de opdracht om het parkeercluster uit te werken, conform de raadsmotie 'Goed parkeren is een goede openbare ruimte' van september 2021 en het coalitieakkoord.

Het resultaat van de voorbereiding is een voorlopig ontwerp met varianten en een financiële onderbouwing. De raad wordt in Q2 2024 tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de uitwerking en uiteindelijk wordt aan de raad een haalbare businesscase ter definitieve (financiële) besluitvorming voorgelegd. Daarbij is dan ook de bijdragen van derden begrepen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden geactiveerd en zodra de raad een besluit neemt over het investeringskrediet voor de daadwerkelijke realisatie van het parkeercluster wordt deze aan de activatie toegevoegd. Vervolgens wordt hierover afgeschreven.

Kanttekeningen en risico's

Er is rekening gehouden met de volgende risico's:

- Hoogte van de investeringen: voor realisatie van dit beleid zijn investeringen nodig, met name voor realisatie van het parkeercluster. Door inflatie en andere onzekerheden kunnen de aanlegkosten nog sterk wijzigen. Dit wordt verder uitgewerkt in de businesscase van het parkeercluster Stationskwartier.
- Onvrede over het aangescherpte vergunningenbeleid:
 - Huidige vergunninghouders, bewoners en ondernemers, die na instelling van het vergunningsplafond geen of minder parkeervergunningen kunnen krijgen of meer moeten betalen. Deze onvrede is te verkleinen door het tijdig informeren van alle stakeholders en ze mee te nemen in de argumentatie (zoals bij de participatieavonden is gebeurd).
 - Toekomstige bewoners in gebiedsontwikkelingen. Vanaf het begin is het bekend voor toekomstige inwoners dat de parkeergelegenheid in nieuwe ontwikkelingen lager is. Daarbij is het belangrijk om vanuit de gemeente te communiceren dat een parkeervergunning niet verzekerd is en mogelijk in een parkeercluster op afstand geparkeerd moet worden.
- Waterbedeffect: door invoering van het nieuwe vergunningsstelsel kan uitwijkgedrag naar ongereguleerde gebieden ontstaan. In dit beleid is rekening gehouden met dit effect door vergunningshoudersparkeren in te stellen per buurt en in een ruim gebied rondom het Stadshart. De verwachting is dat het gereguleerde gebied voldoende groot is om het hele waterbedeeffect te ondervangen. Wanneer er toch uitwijkgedrag ontstaat is dit te herkennen door het monitoren van de parkeerdruk en indien nodig het afweegkader voor parkeermaatregelen toe te passen.

Alternatieven

Het alternatief is om het IPB niet vast te stellen. Dat betekent dat de gemeente geen invulling geeft aan de behoefte aan herziening en uitbreiding van de parkeerregulering om actuele en toekomstige parkeervraagstukken het hoofd te bieden. Om te komen tot de balans in ruimtegebruik is het ook belangrijk om ruimte te creëren voor klimaatadaptatie, als één van de majeure opgaven voor de komende jaren. Dit kan door lopen, fietsen en OV te faciliteren.

De raad kan ook besluiten om het parkeerbeleid niet ter inzage te leggen en het beleid definitief vast te stellen. Gezien de betrokkenheid tijdens de participatiesessies is het echter passend om het concept beleid wel ter inzage te leggen.

Samenwerking en participatie

In het doorlopen proces vonden participatiesessies en 1-op-1 gesprekken plaats met inwoners, ondernemers en ontwikkelaars. Ook vond een informatieve raadsbijeenkomst plaats.

Een participatieverslag is opgenomen in het voorliggende IPB.

Heeft het voorstel financiële gevolgen?

Kostenneutraliteit integraal parkeerbeleid

Het IPB streeft op termijn kostenneutraliteit na. Indachtig de motie Budgetneutraal parkeerbeleid van de raad wordt met de invoering gestreefd naar kostendekkend parkeerbeleid. Dit is vertaald in de businesscase in het IPB met de verhoging van het parkeertarief per uur en verhoging van de 2^e bewonersvergunningen en overige vergunningen.

De raad wordt over de voortgang via de reguliere P&C-cyclus geïnformeerd.

Implementatie nieuw parkeerregime

Ter voorbereiding op de invoering van het IPB, met uitbreiding van het vergunningengebied en betaald parkeren, is budget nodig. Dit is ter dekking van kosten om systemen te digitaliseren, een aanbesteding te doen voor een scanauto en extra personeel te werven. De voorbereidingskosten en investeringslasten bedragen circa € 500.000 en kunnen deels geactiveerd worden. Een concretisering van dit bedrag en dekking wordt in Q4 in beeld gebracht. Bij de definitieve vaststelling van het beleid, na de inspraakprocedure, wordt uw raad gevraagd om hiervoor het budget daadwerkelijk vrij te maken. In de begroting 2024, programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat, is dit reeds opgenomen. De structurele financiële effecten hiervan worden meegenomen in de kadernota 2025. Over de kosten in 2024 wordt gerapporteerd in de voorjaarsrapportage.

Vorbereidingskosten parkeercluster Stationskwartier

De kosten (ad € 160.000) van onderzoek en ontwikkeling voor de uitwerking van het parkeercluster Stationskwartier kunnen worden geactiveerd (artikel 60 BBV). De voorwaarden genoemd in dit artikel bepalen dat het van belang is dat het daadwerkelijk om kosten voor voorbereiding van een investering gaat en dus bijdraagt aan de totstandkoming van een vast actief. Dit is het geval.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden geactiveerd en zodra de raad een besluit neemt over het investeringskrediet voor de daadwerkelijke realisatie van het parkeercluster wordt deze aan de activatie toegevoegd. Vervolgens wordt hierover afgeschreven.

Deze € 160.000 bestaat uit de inzet van een projectleider om te komen tot een programma van eisen, voorlopig ontwerp met ruimtelijke inpassingsstudie, varianten voor de stichtingskosten en een aanbestedingsstrategie.

Communicatie

Geïnteresseerden uit de participatiesessies ontvangen het concept IPB na vaststelling op de mail. Een kennisgeving van de terinzagelegging wordt na het raadsbesluit in het elektronisch gemeentebled geplaatst. Het ligt dan 6 weken ter inzage.

Uitvoering

De implementatie van het nieuwe parkeerregime vraagt een lange doorlooptijd vanwege de hiervoor genoemde uitwerkingen en vanwege de inrichting van de organisatie. Het doel is om het nieuwe parkeerregime per 1 januari 2025 in te voeren. Gedurende de periode van de terinzagelegging gaat het college alvast aan de slag met de voorbereiding voor invoering. Daarin zal het

college geen onomkeerbare stappen zetten, gelet op de periode van inspraak en het nog te nemen definitieve besluit door de raad. Zie hiervoor ook de paragraaf Financiële gevolgen.

De voorbereidingen door het college bestaan uit:

- De uitwerking van het beleid in deelnota's (o.a. parkeerregulering en parkeerexploitatie).
- Het opstellen van parkeerverordeningen en vertaling van beleid in het omgevingsplan.
- De aanschaf van benodigde producten en diensten (o.a. digitalisering en scanauto).
- Het implementeren van nieuw parkeerbeleid.

Het vervolg richting invoering van het IPB ziet er als volgt uit:

November – december 2023	Publicatie en ter inzage legging IPB.
Q1 2024	Raadsbesluit op definitief IPB en bekendmaking in het elektronisch gemeenteblad (artikel 6 Bekendmakingswet).
Q4 2023 – Q1 2024	Uitwerking en vaststelling deelnota's door college.
Heel 2024	Voorbereiding op invoering parkeerbeleid, o.a. aanbieden parkeergeldverordening aan de raad.
1 januari 2025	Inwerkingtreding herzien parkeerregime.

Na invoering van het nieuwe beleid vindt monitoring en evaluatie plaats van het effect van de ingezette parkeerregulering en eventueel bijsturing. Hiervoor biedt het beleid methoden zoals parkeerdrukmetingen, een meldpunt, afstemming vraag en aanbod gehandicaptenparkeerplaatsen en het volgen van ontwikkelingen van elektrische auto's en het aanbod aan laadmogelijkheden.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Concept Integraal parkeerbeleid Dijk en Waard, zaaknummer 630300.

Bijlagen ter informatie

Geen.